

ABSTRAKT

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra

Katedra sociálnej a klinickej farmácie

Kandidát

Barbora Čavajdová

Vedúci diplomovej práce

PhDr. Eva Švarcová, Ph.D.

Názov diplomovej práce

Zdravotné aspekty stresu u farmaceutov

Úvod: Farmaceuti pracujúci v lekárňach môžu podliehať istej miere záťaže a stresu. Hlavnou náplňou tohto povolania je výdaj liekov, kedy je potreba byť veľmi pozorný a zodpovedný. S pôsobením stresorov a následne vyvolaným stresom, dochádza k prejavom únavy, ktoré sa s odpočinkom vytrácajú. Pracovné podmienky sú dôležitým faktorom, ktoré majú vplyv na celkový psychický i fyzický stav farmaceuta.

Cieľ práce: Cieľom práce bolo zhodnotiť mieru únavy farmaceutov analýzou pracovných podmienok a na základe výsledkov odporučiť návrhy na zlepšenie zdravotného stavu a pracovných podmienok v lekárňach.

Metóda: Metóda bola založená na dotazníkovom prieskume, kde farmaceuti odpovedali na mieru únavy v oblasti subjektívnych pocitov únavy, zrakových problémov a problémov spojenými s pohybovou sústavou. Dotazníky vyplňovali farmaceuti z reťazových a nezávislých lekární, následne sa výsledky porovnávali. Z 200 dotazníkov sa mi vrátilo 160 plne vyplnených a výsledky boli vyhodnotená v programe Microsoft Office Excel.

Výsledky: Výsledky sú vyhodnotené z vyplnených dotazníkov v počte 160 (21 – Benu, 50 – Dr. Max, 89 – ostatné lekárne). Silný pocit ťažkých nôh sa vyskytuje u 97,2% farmaceutov v reťazci Benu a Dr. Max, u 85,4% v ostatných lekárňach. Mierny pocit stuhnutých pohybov sa vyskytuje u 81,7% v reťazových a u 80,9% v ostatných lekárňach. Silný pocit ľahnutia si na pohovku sa vyskytuje u 40,8% v reťazových a mierny pocit u 100,0% v ostatných lekárňach. Mierna bolesť hlavy sa vyskytuje u 77,5% v reťazových i v ostatných lekárňach. Mierna bolesť krížov sa vyskytuje u 77,5% v reťazových a u 50,6% v ostatných lekárňach. Mierna suchosť v ústach sa vyskytuje u 91,5% v reťazových a u 29,2% v ostatných lekárňach. Vyššia miera únavy sa preukázala u farmaceutov pracujúcich v reťazových lekárňach. Najčastejším problémom zo

zrakových problémov sa najčastejšia spája s celkovou zrakovou únavou, a to v 84,5% denne/ takmer denne v reťazových a v 76,4% v ostatných lekárňach. Zrakové problémy sa vo väčšom počte vyskytujú v ostatných lekárňach. Bolesť, tlak, stuhnutosť okolo lopatiek sa vyskytuje u 42,3% denne/ takmer denne v reťazových a u 34,8% v ostatných lekárňach. Bolesť, tlak, stuhnutosť v krížoch sa vyskytuje zriedkavo u 57,7% v reťazových a u 31,5% v ostatných lekárňach. Bolesť, tlak, stuhnutosť v nohách sa u 87,3 vyskytuje denne/ takmer denne v reťazových a u 77,5% v ostatných lekárňach. Celkový pocit telesnej únavy sa denne/ takmer denne vyskytuje u 53,5% v reťazových a u 40,4% v ostatných lekárňach. Z výsledkov na problémy s pohybovou sústavou bol pomer výskytu daných problémov pomerne vyrovnaný medzi oboma typmi lekární.

Záver: Z výsledkov dotazníkového prieskumu sa potvrdila existencia zdravotných problémov súvisiacich s povoláním farmaceuta v lekárni. Najčastejšie sa jedná o problémy s pohybovou sústavou, únavou zraku, ale vyskytujú sa aj problémy v psychickej oblasti. Zlepšovanie pracovných podmienok môže dopomôcť ku kvalitnejšiemu pracovnému výkonu a taktiež aj k zdraviu farmaceutov.

Kľúčové slová: záťaž, stres, rizikové faktory, sociálne interakcie, diskomfort